

Nyi ma Gonyi yo.

Futuyi ro nduliye
COVID-19 kəriuzayin!

IASC
Inter-Agency Standing Committee

Kitawu “Nyima Gonyiyo” ye

Kitawu adə cida doni Komiti Ndi kate cidaramwayen cinəm datəmaye jaminzə lamar nəlewa hangalbe-a bana hangal kərdəstaabe-a suro kənda duwasashibe (IASC MHPSS RG) ye dawarza sadəna ma. Cida də goniwa dunyabe-a, nasha laa falye-a, kuru lardəbe-a do sandi caman cidaramma jami IASC MHPSS RG ye lan kasharu ma sandima banaza'a, kuru rokkonzan ya so awa so, cistəgə ma so, maləmma so kuru nduli'a lardə 104 yen. Kulashi dunyabe samtəna suro təlamma Arabiye-a, Nasarabe-a, Italiyabe-a, Faransabe-a kuru Spainbe-a, məradəwa nəlewa hangalbe-a hangal kərdəstaabe-a nduliye kulastə nankaro suro loktu COVID-19 fəlangzəna adəyen. Garno maudu'uwaye do suro hawar dəyen kəla dən manatin də awowa kulashi dən tuwandəna dən tənangatə au ngalwo'atəgə. Kitawu də hawar yayiro gullatəgə nduli lardəwa COVID-19 ye zamzəna dəro. Dajı jawawu na nduli-a, ya so awa so-a, kuru am cistəgəma soyen tuwandəna də faidatə hawar də'a waltə ngalwotəyin.

Nduli-a, ya so awa so-a, cistəgəma so-a, kuru maləmma-a 1700 ma kozəna dərinəm kelle dunyabe lan loktu goza andero futu loktu wawa COVID-19 ye lan kənəngatayin andero gulzana. Askəra kura nduli anyiro, yanza so awanza so-a, cistəgəmanza so-a maləmmanza so-a, sofiyonde tamozana də ro kuru hawar adə ro kaanzawu yioro. Adə hawar do nduliro dawartənama kuru nduli nankaro suro dunyabe sammasoro.

IASC MHPSS RG adəye Helen Patuck ro askərzəna kitawu də ruwozə kuru misalzəna də ro.

©IASC, 2020. Kakkadi adə bakkata furtə Creative Commons Attribution-Non-Commercial-ShareAlike 3.0 IGO license (CC BY-NC-SA 3.0 IGO; <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/igo>). Cidiya ka'idawa lasis adəyen , nyiye rangnəm cida adə'a bannəmin, fasarnəmin, kuru dalilla kunguna fandoye gənyi ro kaanəmgəmin, cida də kalkal ro fəletin maa.

Yita gattəgə

"Nyima Gonyi yo" də kitawu do nduli dərinəm kelle dunyabe COVID-19 ye zamzəna ro ruwotəna ma.

"Nyima Gonyi yo" də ya/awa ye, cistəgəma ye au maləmye rokko tadayen au jumla gana nduliyen kərajin. Nduli ye wande kələnzala ro kitawu adə kərazanyi bana kamnza kuraye au cistəgəmanza au maləmnzaye ba ro. Kitawu kashimoye ngawo də zəgayin ma sunzə "Action for Heroes" (fuwun baktin) bana kəla lamarra COVID-19nna leyata yen cin, nduli'a banazə fantə naskunzaye so tiyinza ye so ro cissayin, kuru adəgai ma cidawa nduli ye sadin ma futu kitawu də ye fəlezəna ro.

Fasariwa

Jami fuwu ro zutaaye də kələnzəla ro təlamma Arabiye-a, Sinye-a, Faransaye-a, Rashiyyabe-a kuru təlam Səpenye-a ro fasartə fasaljin. Jami IASCbe fuwuro zutaaye də naaye lamar bana Nəlewa Hangalbe-a Bana Hangal Kərdəstaabe -a
(MHPSS) (mhpss.refgroup@gmail.com) fasal təlamma gade ro
fasartə ye ro. Fasariwa tamotəna samma so IASC ye websayit nza də ro zutəyin.
Nyiyə fasari laa citandəm, au cida adə kaanəmtəgəye maa, martəne none:

- Nyiro amartəgənyi alamanəm au alama cidaram kəlaro gotəmaye ikko də kare shima də ro .
- Lamar kaanəmtəgəye maa (i.e. ruwo au foto faltə so), alama IASCye faidatə də amartənyi. Cida adə'a faidatə jili win yaye, wande alama IASC ye karapka laa taganasbe, kare laa au cida laa ye ngawo sətana fəletənyi.
- Nyiyə fasari nəm au kaanəm təgənəm ro lasis diye cidiya lasis shiro Creative common licence sayin dəyen. Shawari CC BY-NC-SA 4.0 or 3.0 ye tina. Adə shima suwa lasissa licenses: <https://creativecommons.org/share-your-work/licensing-considerations/compatible-licenses>
- Nyiyə təlam fasaribe də ro bariya adə kəlləgəne: ""Fasari/kaanəmtəgə adə Komiti ndi Kate Cidarammaye (IASC) gənyi sha sətandə. IASC də awo suro fasari/kaanəmtəgəye adə ye nəm kalkal nzə so kəla ro gozənyi Baktə təlam nasarabe badiyarambe "Inter-Agency Standing Committee. Nyima Lamarnyi Ro Datəma wo: Futu Nduliyə COVID-19 Kəriu zayin Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO shima baktə do ngəlama sa kitawu kəltin ye də."

Yanzə Sarabe də shima gonyin zəwo dalilnzə də ya shiyeyi kuru ilmu ma shiyeyi dunya lan ba wo. Amma Saraye yanzə də ma kurun coronavirus ye fando ro shiro tero.

"COVID-19 də awiya samun wo?" Sara ye ciworo yanzə'a.

"COVID-19, au coronavirus də zauro cillu rangnye ma shimnden ruiyyemba", wono yanzəye. "Amma suro kasau-a wadiska-a am dondiye men tartəyin, kuru sa sandiye am so au awowa gade bataunzaaye so lezaiyyaye tartəyin. Am dondi də sandiya kangeye lejin kuru kasau ye sandiya lejin kuru yintənzaye kuttu ro waljin.

"Ma'ana sha rangnye kəriunyem ba wo, sha ruiyyemba daa?" Sara ye cuworo.

"Rangnye sha kəriunyen," wono yanzə Saraye. "Adəma səkkə Nyiye suro nzəliwuyen da'ammiya raakəna də, Sara. Kuli (Virus) də am jili ngəwu zamjin, kuru nduso raksə andeya banazə sha kəriunyen. Nduli so də am zauro taganasbe kuru sandiye raksa bana sadin. Nandiye ande samma nankaro nzəliwon da'auwwa ma ngəla wo Wu də nyima Gonyi ro walləmiya raako."

Saraye bène shima də diyel nzən bozəna, kuru shiye təmma ro shi gonyi gənyiro kəlanzə'a fanjin. Karəgənzə kuttu ro fanjin. Shiye maaranta ro lejiya səraana amma maarantanza zakkata. Sawaanzə suriya səraana amma nzəliwo ba. Sara də coronavirus dunya'a ritaro wazə koljiya səraana.

"Gonyiya də dunonza taganasbe mbeji" wono kəlanzə ro gullono, shimnzə zakkon kənəm ro bəwono. Wudə awi nyi'a?"

Sadən kowo laaye nəm sələmye din sunzə-a bəwono.

"Ndu na allan?" Saraye shiye bəwozə kalak ciwo.

"Awi məradənəm gonyi ro waltəye, Sara?" Sə kowo dəye cuworo.

"Diwal laa nduli dunyabe samma so ro futu kəlanza saliwin gultəye fandəkiya raakəna, sau sandiye am gade so'a satkayin..." wono Saraye.

"Yo awi ro walngiya ra'am?" sə kowo dəye cuworo.

"Awo laa farjin mayin...awo laa kowo kura'a...kuru awo laa raksə bana sədin ma!"

Tini dən , awo laa ajabba nur kəmbalye də ro karaa...

"Nyi awi yo do?" Saraye sapsə yingono.

"Wuma Ario," wono shiye.

"Wuye ngaltema buron Ario rukkənyi,"
wono Saraye

"Wu buroman na adəman," wono Arioye.
" Wu karəgənemmin kadiko."

"Nyi fandə kinna... daji wuye range
sammaso gulngin nduli dunyabe ro kəla
coronavirus yen!" wono Saraye. "Range
Gonyi ro walngin! Amma dane do, Ario,
bəlagurotə də nzəliwo'a wa coronavirus
adin ndara son mbeji də?"

"Rokkonyin bas, Sara," wono Arioye.
"Affima ye nya suwandimba wa nya rokko
karaiyye maa."

Daji Saraye ngawana Arioye ro fartə juwa kuru sandiye rokkon sami bəneye də ro takka də men farza celowo. Sandiye na shilleuwwa ye ro farza leyada kuru sandiye kəmballa liwa'ada.

Kengal luwo sədin lan, sandiye na kattiya batau firamidsye lan zəbkada, na do jam'u nduliye laa bikkezayin. Nduli so dəye buruwu karəgə kəjiye sakkinna ro Sara-a Ario-nzə'a ro mukko hapca'a.

"Usowo kənshero, wuma Salem!" wono dau tadawa dəyen falnzaye. "Awi na allan diwin? Kanadi gono, mowonzə karungu ro ishemba, andeye gananzə yaye mita fal yedei ndi katenden mbeji ro daayena ma ngəla wo!"

"Adə ma səkkə andeye na allo kashe!" Saraye yilzə gullono. "Wu Sara kuru adə Ario. Nandiye nonuwwa wa nduli so də raksa kəmaskinza so, sawa'anza so, yanza so awanza so kuru kakanza so'a nzəliwo'aro rozayin coronavirus dəye sandiya lejimba ro? Ande samma so ye təraana..."

"Shawul-a nji-a lan mukkonde tulleu!" wono Salemye məməshhinna ro. "Nonyena de, Sara. Kuru andeye njironinde ro kasau zaayen sa ande dondi maa - kuru am so ro mukko hapkəgəyen susu mukko kəltaye də ro. Andeye suro fatoyen naptə ro ngəptiyen, amma ande də bəla zauro kam ngəwu'a lan karaiyye.... məwanzə nduso gənyi faton napcin."

"Hmmm, waniye range adə me dən bana dikin," wono Arioye. "Raksa coronavirus də sorimba, amma... raksa wa sorin! Fartəno baiyo, amma martəno shiti fefetonyiye ndison namno - gananzə yaye mita fal yedei ndikatenzan mbeji!"

Arioye sami ro farrono
Salem-a Sara-a kəla
fefetowanzə indiso yen.
Shiye kəla bəla dəyen
farrono kuru yiltə-a
kaiyya yetə-a badiyono!
Salemye yilzə nduli kəla
laiyye də ro wono:

"Leno yallando so ro gullo,
surowan ma ande ro
nzəliwo'a wo Andeye
rangnye kamade ro ngəla
ro ciskəgəyen faton
naptəmen!

Am soye awo soruna də
sandiya zauro ajabciwo.
Sandiye mukko hapsa'a
kuru kasatsa fanza so ro
kashara'a.

Ariye farzə sami mət ro kara'a. Salemye buruwu karəgə kəjiye cikko. Sami la dən suro fowoye dən maara farzə kowono kuru fasinjawa dəye lotta sandiya coro suro ajabaye lan.

"Am so də karungu ma ro bəlaguro waza kolzayin, kərməa də ro yaye," wono Salemye. "Nduso kalangainzə samma zaktə sadin suro dunyabe sammason kuru ande samma na taiyyena lan dəgaiyyeu kuru rokko kərawomande soyen."

"Awowa ngəwu faltəna yedei ro fayin wono Saraye. "Loktu laan ritə ro wa səkkin lamar dəye."

"Sa awowa so faltayin maa ritə-a ye kuru kəla səyerinne Sara," wono Ariye. "Sa ritə fayin maa, wuye hangallan yingin - kuru konnu yinge suluyin!"

Ariye bol konnuye kura laa yinzə culo!

"Awi dim ronəm kolləmin sa ritə fanəmin maa?" Ariye cuworo

"Wuye kam do wa sèkkè nzèliwo'aro fayin taktè raakèna," wono Saraye.

"Wuye ngai, am do sakkè nzèliwo'a ro fayin samma so tangyin, jili kakanyi so yedei," wono Salemye.

"Sandiya zauro mangèrngèna. Sandiya range nganjiro goyimba dalilnzè dè sandiro mowonzè coronavirus ikkin. Ngai dèn dare magèye wo son sandiya ruiyyen, amma kèmaa gènyi dalinzè sandiya nzèliwon ronyena ma ngèlawo."

"Rangnèm sandiya waya lan bowonèmin wa?"
Saraye sawanzè'a cuworo. "Wai aa'a!" wono Salemye. "Wajiya wo son wa bowozayin kuru awowa faton diyen dè samma sandir gulngin.

Adèye sèkkè gana ngalau ro fayin kuru sandiye gana ngalau ro fanzayin."

"Kam raayena so do fandiye sandiya ruiyyemba mangèrtè dè awo noata," wono Arioye. "Adèye futu kamane ro ciskègè yena fèlejin. Goyn ya gade so'a kèla kèlluwiya ra'amma wa?"

"Aa'a martène!" Sara-a Salem-aye yilza gullada.

"Ngèla zauro, sawanyi Sasha dè dunonzè taganasbe'a laa mbeji," wono Arioye. "Lenyeu!"

Daji sandiye cidi ro zəbkada batau bəla diya gana laayen. Fero laa cinna fanzayen fure sutorin. Sa shiye Ario-a nduli kəlafefetowanzəyen napsana də-a cironya, kasudu gowono.

“Ario!” yillono shiye. “Gananzə yaye mita fal yedei ndi katenden mbeji ro dəgaiyyen daji wuye nyiro nya karəgə ro gotə gəbkəgəkin! Awi nandi samma na allan diwin?”

“Wa karəgə ro gotənəm fangəna sa wuro ngai gulləma də, Sasha,” wono Arioye. “Wuye raakəna futu kalimawa faidatiye andeye ciskəgəyena fəlenyen, kuru kəndo so kunten. Sawaanyiye dunonəm shiyeyi ba ma də nozaiyya raako.”

“Awi yo dunonyi shiyeyi ba ma də?” wono Sashaye.

“Kau kam laa yallanəmin dondizəna wo so, nyiye fato lan napkam wande coronavirus də kam gadero yimi ro tawattəgə nanka ro,” wono Arioye.

“Aa’ā, baanyi de, kuru shi njimzəlan dəgana hattaa cotto ngajiya do,” wono Sashaye.

"Amma zauro zau gənyi! Bikkende so bikkenyen, bəri denyen, lambunden tusunyen kuru rokko kəmbu bəiyyen. Wa yanyigana'a so'a ngulondo shindeye lenye kuru bikke farniyen. Andeye kitawuwa so kəranyen kuru kəlo dikanina karako dalinzə də loktu laan maaranta mangərngəna. Fato lan naptə də buron kuttu, amma kəmaa də ba likkəna.

"Adə sambi so ro gənyi kəske wo, Sasha," wono Arioye. "Nyiye diwal kəji fantəbe au bikke təye fandəmin kuru kərawoma nəm so'a ye fato lan tawaktəwwa. Adəye nya Gonyi ro cedo!"

"Ngalte yaye yallanəm so'a gaduwwa wa?" sə cuworo Salemye.

"Loktu laan gaden," wono Sashaye. "Andye zauro kanadiya ye, kuru zauro asutəmaye ro wallen, kuru dairo kanadi yiomaye ro wallen. Adə duno shiyeyi ba jireye dalilnzə də səkkə ande kəlande-a am gade-a samma ngalau ro fanyien. Kuru loktu gana laa ruunyi naptaye məradəngəna. Wu tilonyi bikke fartə-a kaiyya yetə-a raakəna! Kuru range loktu laan sawaanyi bowonyin...."

"Amma, Ario, nda am do faton cintun kasharu au fato dəma satanyi so də?" Saraye cuworo.

"Koro adə zauro ngəla, Sara," wono Arioye. "Leu nda manyeu nonyeu."

Daji sandiye Sasha'a alakəlewaza kuru farza ciyada.
Kasamdə zəmzəm ro wallono sa sandiye cidi laa
njiye dərizə kəlzəna lan zəpsana dən.

Na dən sandiye kamfu amye kek sumbuluuna coro. Fero laa fal sandiya cero kuru sandiro cintun mukko hapciyo.

“Wushe Ario, karəgənyi zauro kəjizəna nya waltəke rukkuna də!” shiye yilzə gullono.

“Ndikatenden gananzə yaye mita fal yedei mbei ro danyeiyya raaye, daji na dən nyiro manaakin. Amma sawaanəmma kəla fongyeiyya raakəna de! Wu sunyi Leila.”

“Wushe Leila! Wu Sara, kuru adə Salem,” Saraye yilzə kalakciyo. “Alamando də kəlando coronavirus bəlin də ro yitkawo ro manuwi. Awi so gade diwin?”

“Mukkonde so shawul-a nji-a lan tullen!” Leila yilzə kalakciyo.

“Njiromondo ro kasau zawinna nandiye?” sə cuworo Salemye.

“Andero rangnəm futu sadin də fəlemin wa? “ Leila yilzə kalakciyo. Daji Salemye sandi ro fəlejo futu sadin də.

“Ande samma karashim ro waltə ro ngənəkten, amma wu zəktəkəna kəla awo laayen, “wono Leila ye. “Range nandiro kəla dən manaakin wa? Kam laa dondizə baano sa fangəna kuru adəye səkkə zauro ringəna ro wallono. Jire wa coronavirus də am cejin də?

Arioye sapsə yintə kura laa gozə daji kakərnzə kurra dən napkono.

"Aa'a, Goyn ya sənana, awo də zauro ajabba, "wono Arioye. "Am laa də gana ma ro dondizayimba, amma kuru am laa zauro dondizayin kuru laa har bazayin. Adəma ro ande samma so ro hangal gənatə wajibsəna taganas ma ro ammurawa ro, kuru am kwasawa gade'a so, dalilnzə də sandima ngəwu so ro dondizayin wo. Loktu laan sa zauro rinyena maa, au nzəliwo ba ro fanyen maa, kərəngde lan na nzəliwo'a tando də banazəyin. Nyiye adəma dən rokkonyin jaramnəmiya ra'amma wa? "

Sandi samma soye aa'a ada, daji Arioye nduli də ro shimnza kəmnza na nzəliwo'a kəlanzan satandə wono.

"Hangal ndo taktə laa au loktu laa nandiye nzəliwo'a ro fanuwwa ro sapkəgəno, " wono Arioye.

Daji shiye sandiya cuworo awo sorin, awo fanzayin, awo yinzain, nanza nzəliwo'a dən. Shiye sandiya cuworo kam laa taganasbe nanza nzəliwo'a ro dozaiyya saraana mbeji wa kuru awi so manazayin ro.

"Nando nzəliwo'a ro rangnu lenuwi sambi yaye sa karəgə kutta au ritə fanuwin maa, " wono Arioye. "Adə shima dunondo Shiyeyi ba ma də, kuru rangnu sawaando-a yallando so-a faidatəwin. Kuru tangno wu nandiro ciskəgəkəna, kuru am gade soye ngai. Sandi doni bana sadin ma."

Leila ye wono, "Ande samma kamande ro ciskəgə yen."

"Adə jire, Leila, "wono Arioye. "Andeye rangnye kamandero ciskəgə yen, ande ndaran yaye. Bəlaguronde dareye dən andeya gammiya ra'amma wa?"

Leila ye Ario-a sawaanzə bəlin-a ye rokkon letəye shawari gowono. Sara də karəgənzə kəji Leila ye sandiya zəgana də, dalilnzə də shiye nozəna loktu laan kamande banatə məradənyena. Sandiye kalla ngəwu ba ro farrada, amma Leilaye nozəna sawaanzə zauro shiro cisaana ro.

Kauwwa kankaraye zaksəna hangal hangal lan turin ro wallono, kuru daji Arioye bəla cillu laan zəbkono. Nduli gana laa batau kele laa yen bikke zayin.

"Ario!" falnzaye yilzə gullono, shiro mukko hapsəyinna ro.

"Wushe Kim, " wono Arioye. "Nandi samma so, nandiye sawaanyi laa sandiya koronabairos ye səta ngazana də'a kəla kəlluwiya raakəna."

"Awi yedei? " Salemye cuworo.

"Kasau zayin kuru loktu laan zauro kaudo fayin. Kuru zauro yimbarəkəna, bikke ma ra'akənyi. kau gana laa ro, " wono Kimye. "Amma zauro lengəna kuru yallanyiye wuro ciissaana. Ammurawande ya so awa so kuru kakande so də liyitari ro letə sandiro mbu ro wallono. Nassa-a doktawa-a də zauro am ngəla ma kuru am ngurobe ye andeya bana zana fato lan. Ngawo magə gana laa yen, ande samma walte nganyena."

"Wu sawa Kimye," wono tada laaye dau nduli gabsəna də yen. "Kim də sha coronavirus ye sətana nankaro nəm psawande dazənyi - sha fandəke rukkimba yaye. Wu də falma ro lamarnzə ro cistəgə wange kolngənyi, kuru karəgənde kəji rokko walte bikkenyen nankadə ro.

"Loktu laan awo zauro muhimmi diyen də shima kamande yitkawo wono Arioye. " Adəye ma'ananzə də kamande ro loktu gana laa ro cintutə yaye."

"Awowa anyi rangnye kamandero diyen," wono Leila ye.

"Daji kuru yim laan, ande samma rangnye walte bikkenyen kuru maaranta ro jili buro yedei walten," wono Salem ye.

Loktu fatoro waltaye sətəna, kuru loktu Saraye sawaanzə alakəlewatə ye sətəna. Kamanza ro wadə gozana, awo sadəna adə təmma ro njessayimba sa.

Sara də karəgənzə kuttuwono kamanza loktu laa ro sorimba də ro. Amma sa awo sawa Kimye gulzəna də takciya gana ngalau fanjin. Kam so rangnəm rumba nankaro, sandia rawo wanəm kollumba.

Arioye sandi samma so fanza lan cishaa, kuru Sara'a jezə kənumye sha gozə do leyono

"Baliye rangnye walte diyen wa?" Saraye sha cuworo.

"A'aa Sara, kuwa loktu rokko yallanəmyen naptaye sətəna," wono Arioye. "Hawarnde tangne. Nyiye rangnəm am ra'amma nzəliwo lan ronəmin mukko nəm tulta men kuru faton naptəmen. Wu də təmma ro cintu lan gənyi. Sambi so ro rokkonyin ro walləmin sa na nəm nzəliwo'a ro lenəmiya.

"Nyima Lamar niyi ro Datəma wow, " tatapkono.

"Wuye Nyima Lamarnyi ro Datəma wo, Sara. Nyima lamar am nya saraana samma ye so ro datəma wo," shiye wono.

Saraye letkono kuru wazənanzə'a faano nya, Ario ba lezəna. Daji shiye nanzə nzəliwo'a ro lewono shi ro manatəgə nankaro, daji awo soruna-a salina-a samma kurrono sa fomnonza ro lezana dən. Suwosə na yanzəye ro lewono awo kurzəna mukkonzən shiro hawar də gultəgə ro.

"Ande samma so ye rangnye amma banaye suro nəlewa yen ro walzayin, mama," wono shiye. "Am lamar kamma ro datəma kada nongo suro fomnonyi ye lan!"

"Sara, jire nəm!" wono yanzəye. "Am Lamar kamma ro datəma kada mbeji am so'a coronavirus ro saliwin, jili doktawa so nassa so sandi yeyi ba ma so. Amma wuro takkəgəmma ande samma so Lamar kamma ro datəma ro wallen, wajiya wo son, kuru lamar nyi ro datəma kurama də nyima."

